PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR SENAT

LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art. I – Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663 din 23 octombrie 2001, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alin. (6), cu următorul cuprins:

(6) Pentru informațiile de interes public prevăzute la alin. (1), în cazul în care acestea sunt publicate pe pagina de internet a autorității sau instituției publice, obligația de comunicare din oficiu se consideră îndeplinită prin publicarea și menținerea acestora la dispoziția publicului.

În cazul în care o persoană solicită comunicarea unor astfel de informații deja publicate, autoritatea sau instituția publică poate asigura accesul prin indicarea adresei electronice directe (link) la care acestea pot fi consultate, fără a avea obligația de a transmite separat copii ale documentelor respective, pe suport hârtie sau în format electronic, cu condiția ca linkul să fie funcțional, să permită accesul direct la informația solicitată, iar aceasta să fie disponibilă gratuit și în mod efectiv.

În cazul în care aceste condiții nu sunt îndeplinite, autoritatea sau instituția publică asigură accesul printr-o altă modalitate prevăzută de lege.

2. La articolul 6, după alineatul (3) se introduc trei noi alineate, alin. (4)–(6), cu următorul cuprins:

(4) În cazul în care există indicii temeinice și obiective cu privire la caracterul real al datelor de identificare declarate de solicitant, autoritatea sau instituția publică poate solicita acestuia confirmarea identității, printr-o modalitate rezonabilă și proporțională, adecvată mijlocului prin care a fost transmisă cererea. Simpla funcționare a adresei de poștă electronică indicate de solicitant nu înlătură posibilitatea verificării identității.

(5) Solicitarea confirmării identității se comunică solicitantului, cu indicarea motivelor concrete care justifică verificarea, precum și a modalităților prin care aceasta poate fi realizată. Verificarea se limitează la datele strict necesare confirmării identității, fără a putea fi solicitată sau păstrată copia integrală a actului de identitate, în lipsa unui temei legal distinct.

(6) În cazul în care solicitantul nu confirmă identitatea în termen de 10 zile lucrătoare de la comunicarea solicitării prevăzute la alin. (4), cererea se clasează, iar solicitantul este informat cu privire la măsura dispusă și la motivul acesteia. Termenul legal de soluționare a cererii se suspendă pe perioada acordată pentru confirmarea identității.

3. După articolul 7 se introduc două noi articole, art. 7^1 și 7^2, cu următorul cuprins:

Art. 7^1 – Cereri vădit disproporționate

(1) Autoritatea sau instituția publică poate refuza, total sau parțial, soluționarea unei cereri de informații de interes public atunci când volumul, complexitatea ori caracterul repetitiv al solicitărilor presupune o sarcină administrativă vădit disproporționată, de natură să afecteze în mod semnificativ îndeplinirea atribuțiilor legale ale instituției, continuitatea serviciilor publice sau soluționarea celorlalte solicitări adresate de cetățeni.

(2) La stabilirea caracterului vădit disproporționat al cererii se au în vedere, după caz, următoarele criterii:

a) volumul documentelor solicitate, atunci când acesta depășește 100 de pagini, iar identificarea, extragerea, examinarea și pregătirea documentelor pentru comunicare presupun operațiuni individuale sau succesive, un volum semnificativ de muncă administrativă ori implicarea mai multor compartimente ale autorității sau instituției publice;

b) natura și numărul informațiilor solicitate prin aceeași cerere, indiferent dacă acestea privesc unul sau mai multe documente, atunci când comunicarea lor presupune identificarea și verificarea unui număr ridicat de date distincte, efectuarea unor căutări în evidențe diferite, centralizarea sau corelarea informațiilor ori reconstituirea unor situații de fapt pe baza mai multor documente și operațiuni administrative;

c) întinderea perioadei la care se referă informațiile solicitate, atunci când aceasta presupune identificarea și examinarea documentelor aferente unor perioade succesive de activitate, consultarea arhivelor sau a unor evidențe istorice, verificarea unui număr mare de operațiuni desfășurate în timp ori corelarea informațiilor provenite din mai multe compartimente sau sisteme de evidență;

d) numărul de cereri distincte formulate de aceeași persoană într-un interval de 30 de zile, inclusiv atunci când acestea privesc obiecte diferite, atunci când evaluarea lor în ansamblu, prin raportare la volumul total al informațiilor solicitate și la operațiunile administrative necesare pentru soluționarea lor, evidențiază un efort disproporționat din partea autorității sau instituției publice, de natură să afecteze în mod semnificativ desfășurarea activității curente, îndeplinirea atribuțiilor legale ori furnizarea serviciilor publice;

(3) Criteriile prevăzute la alin. (2) se evaluează în raport cu operațiunile concrete necesare soluționării cererii, volumul efectiv de muncă, resursele administrative implicate și impactul asupra activității autorității sau instituției publice.

(4) Înainte de dispunerea refuzului, autoritatea sau instituția publică informează solicitantul cu privire la caracterul potențial disproporționat al cererii și îi oferă posibilitatea restrângerii sau precizării obiectului acesteia, în vederea identificării unei modalități rezonabile de soluționare.

(5) Refuzul total sau parțial se dispune printr-un răspuns motivat, care indică natura și volumul documentelor sau informațiilor solicitate, operațiunile concrete necesare, resursele administrative implicate și efectele asupra îndeplinirii atribuțiilor legale ale instituției ori asupra continuității serviciilor publice. În cazul în care informațiile pot fi separate, se asigură accesul la partea care poate fi comunicată fără generarea unei sarcini administrative vădit disproporționate.

Art. 7^2 – Clasarea unor cereri

(1) Se clasează cererea prin care se reiterează solicitarea unor informații sau documente pentru care autoritatea sau instituția publică a comunicat deja informațiile ori a asigurat accesul efectiv, în lipsa unor împrejurări noi, obiective, care să justifice o nouă comunicare. Solicitantul este informat cu privire la răspunsul anterior și la modalitatea concretă prin care a fost asigurat accesul, precum și la motivul clasării.

(2) Se clasează cererea al cărei conținut este formulat într-un limbaj obscen, injurios, amenințător sau vădit ofensator ori degradant, iar exprimările utilizate depășesc limitele unei exprimări ferme, critice sau dezaprobatoare. În această situație, autoritatea sau instituția publică nu are obligația de a identifica și de a prelucra eventuale solicitări de informații inserate în conținutul abuziv al cererii.

(3) Se clasează cererea în măsura în care aceasta urmărește, în realitate, efectuarea de către autoritatea sau instituția publică a unor activități de cercetare, documentare, analiză, sinteză, centralizare ori elaborare de studii, lucrări sau materiale care nu există în evidențele instituției și care presupun realizarea unor operațiuni intelectuale ori administrative în locul solicitantului. Autoritatea sau instituția publică nu are obligația de a crea documente, studii, analize sau sinteze care nu există în evidențele sale.

(4) Simpla invocare a unui scop jurnalistic, academic, științific, de cercetare sau de documentare nu constituie, prin ea însăși, motiv de clasare, dacă solicitarea privește informații ori documente existente, deținute de autoritatea sau instituția publică și identificabile în condițiile legii.

(5) Simpla exprimare a unei critici, nemulțumiri, dezacord sau opinii într-un limbaj ferm, dar decent, nu constituie motiv de clasare în temeiul alin. (2).

(6) Clasarea se dispune printr-un răspuns motivat, care indică temeiul legal și împrejurările concrete care au determinat măsura.

4. La articolul 9, alineatul (1) se modifică și se completează, iar după acesta se introduc noi alineate, cu următorul cuprins:

(1) În cazul în care solicitarea implică realizarea de copii de pe documentele deținute de autoritatea sau instituția publică, primele 5 pagini reproduse pe suport hârtie se comunică gratuit. Costul copiilor care depășesc acest număr este suportat de solicitant, în condițiile prezentului articol.

(2) În cazul comunicării documentelor în format electronic, poate fi perceput un tarif numai atunci când transmiterea acestora presupune operațiuni suplimentare de identificare, extragere, selectare, examinare, scanare, digitizare, anonimizare sau pregătire a documentelor în vederea comunicării.

Tariful se stabilește în raport cu costurile efective, rezonabile, verificabile și direct atribuibile acestor operațiuni. Nu se percepe tarif pentru simpla indicare sau transmitere a unei adrese electronice directe (link) către informațiile de interes public publicate din oficiu de autoritatea sau instituția publică, dacă acestea sunt accesibile gratuit și în mod efectiv.

(3) Consultarea documentelor la sediul autorității sau instituției publice este gratuită. Prin excepție, atunci când consultarea presupune alocarea a cel puțin o treime din timpul efectiv de lucru al angajatului desemnat pentru această activitate, poate fi perceput un tarif orar, stabilit distinct în documentul de fundamentare a tarifelor și aplicat pentru întreaga perioadă de consultare. Tariful se stabilește în raport cu costurile efective aferente timpului de lucru al personalului alocat acestei activități.

(4) Tarifele prevăzute la alin. (1)–(3) se fundamentează exclusiv pe costurile efective, rezonabile, verificabile și direct atribuibile operațiunilor necesare reproducerii, pregătirii și comunicării documentelor ori alocării personalului pentru consultare, după caz. Acestea pot include costurile de identificare, extragere, selectare, examinare, anonimizare, scanare, digitizare, reproducere, utilizare a suporturilor materiale și transmitere, precum și costurile aferente timpului de lucru în situația prevăzută la alin. (3).

(5) Tarifele și metodologia de calcul se aprobă și se publică de către autoritatea sau instituția publică, după cum urmează:

a) pentru autoritățile administrației publice locale, prin hotărâre a consiliului local sau, după caz, a consiliului județean;

b) pentru celelalte autorități și instituții publice, prin act administrativ al conducătorului acestora sau al organului de conducere competent, potrivit legii.

(6) Tariful nu poate avea caracter punitiv și trebuie să fie proporțional cu operațiunile efectiv realizate. Actul de aprobare și metodologia de calcul se publică pe pagina de internet a autorității sau instituției publice.

5. După articolul 11^1 se introduce un nou articol, art. 11^2, cu următorul cuprins:

Art. 11^2 – Consultarea fondurilor documentare de volum foarte mare

(1) În cazul solicitărilor care privesc un număr foarte mare de documente, fonduri arhivistice sau categorii extinse de înscrisuri, autoritatea sau instituția publică poate propune consultarea documentelor la sediul său, în condiții organizatorice adecvate volumului și naturii acestora.

(2) În situația prevăzută de prezentul articol, consultarea documentelor reprezintă modalitatea de asigurare a accesului la fondul documentar vizat, fără obligația autorității sau instituției publice de a realiza și comunica copii ale documentelor supuse acestui regim, nici în timpul consultării, nici ulterior acesteia.

(3) Consultarea se organizează astfel încât să fie protejată integritatea documentelor, să fie respectate excepțiile legale de la accesul liber și să fie protejate datele cu caracter personal, fără a se aduce atingere accesului efectiv la informațiile comunicabile.

(4) În situațiile în care consultarea presupune operațiuni suplimentare de pregătire sau alocarea prelungită și individualizată a personalului, se aplică în mod corespunzător dispozițiile art. 9 alin. (3).

Art. II – Dispoziții tranzitorii și de aplicare

(1) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul modifică și completează Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 123/2002, în vederea punerii în aplicare a dispozițiilor prezentei legi, inclusiv a regulilor privind comunicarea prin link, consultarea documentelor și stabilirea tarifelor.

(2) Autoritățile și instituțiile publice își adaptează procedurile interne și publică metodologia de calcul al tarifelor în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a actelor normative de aplicare.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 şi ale art. 76 alin. (2) din Constituţia României, republicată.

PREŞEDINTELE CAMEREI DEPUTAŢILOR
Sorin-Mihai GRINDEANU

PREŞEDINTELE SENATULUI
Mircea ABRUDEAN